

Milinović i Hebrang od Hrvatske rade zemlju apsurdna

Spomenka Avberšek, predsjednica SSZSSH-a, oštro kritizira rad HDZ-ovih ministara zdravstva, monopolistički položaj i rad HZZO-a te smatra kako su odgovorni za loše stanje u hrvatskom zdravstvu

Zadnjih dana razni su mediji izvještavali o zgodama i nezgodama koje su snašle hrvatsko zdravstvo. Običnom čitatelju lako se može dogoditi da nakon svega okrene glavu i nastavi živjeti nadajući se da i sam neće uskoro morati postati dio zdravstvene statistike ili da mu neće biti potrebne usluge na koje se i sada već dugo čeka. O zdravstvenom sustavu, njegovim dobrim i lošim stranama porazgovarali smo sa Spomenkom Avberšek, predsjednicom Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske. Poznata kao jasna, glasna i britka, Spomenka Avberšek se osvrnula na postupke ministra zdravstva, Darka Milinovića, objasnila je zbog čega se protivi privatizaciji javnog zdravstvenog sustava te, između ostalog, otvoreno kritizirala poslovanje HZZO-a. Na pitanje je li idealist odgovara kako smatra da nije, objašnjavajući da ona uistinu poznaje sustav zdravstva jer je u njemu provela 34 godine radnog staža, a sindikalni posao odlučila je raditi upravo ovako kako radi, bez obzira je li to idealizam ili borba s vjetrenjačama.

NEWS: Prilično ste prodorni kad komentirate probleme u hrvatskom zdravstvu. Koje su po vašem mišljenju njegove "rak rane"?

- Rak rana je u sustavu koji bi se trebao urediti tako da svaki građanin ima kvalitetnu i jednaku priliku dobro se liječiti. Smeta me to što smo mi u zdravstvu savršeni model - domove zdravlja, dakle primarnu zdravstvenu zaštitu uništili, odnosno učinio je to tada ministar zdravstva dr. Andrija Hebrang, a Danci i Švicarci preuzimaju taj Štamparov model, to je apsurdno. Mi smo 70 posto usluga mogli rješavati u domovima zdravlja, sada tamo nema gotovo ništa, ali napravili smo skupu specijalistiku, opteretili maksimalno liječnike u bolnici. Mi smo se skupa prešutno dogovorili da taj dio zdravstva praktički postane više privatni nego javni.

NEWS: Što mislite zašto to prešućujemo?

- O zdravlju počnemo razmišljati kada se razbolimo. To vani tako ne rade. Mi smo svi pacijenti, ali se jednog dana pretvorimo u bolesnike i tek tada kucamo na vrata javnog sustava i vidimo u kakvom je stanju. U urednim zemljama, primjerice Sloveniji, građani i sindikati su se pobunili kada su kod njih krenuli u reformu zdravstva kao što je naša. Oni sada imaju dobro zdravstvo, privatno i javno, ali odvojeno.

NEWS: Zašto kod nas nije tako?

- Tražili smo da se strogo odvoji javno i privatno zdravstvo. Ministar Milinović je to obećao, a ja kažem - obećanje ludom rođivanje. Predlagali smo, a on obećao da će bolnicu, s tom skupom opremom, otvoriti liječnicima u popodnevnom satima. Međutim od toga ništa jer ministar kaže kako nema dovoljno liječnika. Ima ih, jer ako liječnik dobije odobrenje od svog ravnatelja da poslijepodne može raditi kod privatnika onda ih ima. Zašto monopolistička tvrtka HZZO financira privatnike, a onda naši liječnici odlaze "težgari" kod privatnika, umjesto da te novce usmjere bolnicama gdje će tada naši liječnici raditi u svojim ambulancama, na našim aparatima. Normalno da ćemo ih i platiti jer ne može netko raditi 16 sati bez adekvatne naknade. Zašto prisiljavamo građane da čekaju 4-6 mjeseci na pregled? Tu vidim i sukob interesa. Ako je meni omogućeno raditi kod privatnika gdje mogu zaraditi, a u javnom zdravstvu mi je to spriječeno, teško mi je povjerovati da neću učiniti sve da svog pacijenta usmjerim privatniku. Naše zdravstveno osoblje nije krivo, netko forsira privatnike, protiv kojih ja nemam ništa. Privatnik može otvoriti svoju polikliniku, on je na tržištu, privatnici su jedni drugima konkurencija.

NEWS: Kako komentirate činjenicu da državni liječnici s 1. veljače nisu bili dobili dopusni-

'STRUKA KAŽE MINISTRU ZDRAVLJA (ja ga zovem ministrom zdravlja, a ne zdravstva) ili HZZO-u da to što odlučuju nije dobro za pacijenta, na što im ovi odgovore, parafrazirajući: 'Tko vas šiša, to će tako biti!', rekla je Spomenka Avberšek

cu za rad u privatnoj praksi od ravnatelja svojih bolnica? Po medijima se pisalo da to znači potencijalni rad u ilegali.

- Što se sada okrija topla voda. Sad se piše da je 1400 liječnika dobilo je ili imalo dozvolu za raditi kod privatnika. To su oni koju su bili prijavljeni i plaćali su doprinose, no što je s onima koji rade na crno, a ima ih i to ministar zna. Ministar će opet taj pravilnik mijenjati. On je pravilnicima zabranio da kod privatnika rade pomoćnici i ravnatelji bolnica koji se tome protive jer to gledaju kao diskriminaciju. Slažem se s tim. Mislim da prije svega treba srediti

liste čekanja koje su predugačke, nelogično je da liječnici mogu raditi u privatnim praksama jer bolnice poslijepodne ne rade, a liste su predugačke.

NEWS: Zbog čega se sanitetski prijevoz odvaja od Hitne pomoći?

- Meni je neshvatljivo da se to događa. Sve se radi zato da bi opet išlo na privatizaciju. U četiri najveća grada imamo Zavode za hitnu medicinu, a Zagreb je dobio predivnu zgradu hitne u Heinzelojov, koja uz to ima i sanitet jer jedno bez drugoga ne može. U to su građani Zagreba uložili novac. Postoji hitan sanitet i običan sanitet, sve dobro funkcionira, a sad se HZZO sjetio i raspisao se natječaj za sanitet i to samo zato što oni smatraju da što više iz javnoga moramo privatizirati. Ako ravnateljica HMP-a kaže da imamo ureden sustav saniteta, ne vidim čemu to.

NEWS: Možete li što učiniti da se ovakve odluke stopiraju?

- To su opasne odluke. Ako struka kaže ministru zdravlja (ja ga zovem ministrom zdravlja, a ne zdravstva) ili HZZO-u, da to što odlučuju nije dobro za pacijenta, na što im ovi odgovore, parafrazirajući: "Tko vas šiša, to će tako biti", tada to i jest tako. Isto je bilo i kod umrežavanja bolnica, struka je rekla da to nije dobro. U ministarstvu rade neka povjerenstva, koje, ako čini struka, onda je riječ o vrlo čudnoj struci. Zanimaruje

se struka, a automatski i pacijent. Mislim da je u tome problem. Oni koji donose odluke žele uštedjeti, manje više sve privatizirati, a ja kažem da se uštedjeti može i sada, postoje mehanizmi, ministar odmah može uštedjeti milijardu i pol kuna, a da nitko neće ništa osjetiti.

NEWS: Koje su vaše ideje za uštedu?

- Treba smanjiti broj rukovoditelja, voditi evidenciju radnog vremena, ministar bi trebao poslušati kada mu sindikati kažu da ravnatelji primaju nezdravstvene djelatnike za rad u bolnici, da se uhljebuje nešto što ne spada u

sustav zdravstva. Trebao bi poslušati i kada kažemo da su Upravna vijeća fikusi i neznalice kada je riječ o vođenju ustanove. Velike bolničke sustave vode vrhunski ekonomisti. Primjer je KBC Ljubljana, voditi tako kompliciran sustav ne može liječnik. Nisu vani blešavi kada za ravnatelje postavljaju ekonomiste, a postoji i druga institucija Direktor za zdravstvo. On je liječnik i on se skrbi o zdravstvu i svemu što treba pacijent. To kod nas ne može saživjeti, ali ja sam uvjeren da će doći vrijeme kada će tako morati biti.

NEWS: Jesmo li mi, kao država, uopće plodno tlo za razvoj privatnoga zdravstva?

- Mi smo zemlja apsurdna. U Americi se Obama rukama i nogama bori onome što je isprivatizirano vratiti ljudski oblik, a mi činimo upravo suprotno. Prije godinu i pol dana bilo je između 81 i 86 privatnih ordinacija i poliklinika, sada ih je oko 600. Eto čemu vodi privatizacija. Postoje dvije kategorije ljudi; neki će imati što prodati i zadužiti se kako bi si platili liječenje, no mene više brinu oni koji neće moći niti jedno ni drugo. Zašto je ministar kupio aparaturu, a vi kao građanin ne možete poslijepodne napraviti pretragu u javnoj ustanovi. U isto vrijeme ćete tog liječnika naći kako to radi poslijepodne kod privatnika. Ja govorim da se sve to treba napraviti u javnoj ustanovi, platiti liječnika, sestru, čistačicu,

sve, napraviti potrebno i tada će sve biti javno i transparentno.

NEWS: Prema najavama HZZO kani uvesti dodatno osiguranje - dodatnu policu koja jamči brže i kvalitetnije usluge. Ocijenili ste to neshvatljivo. Zašto?

- To me najviše uvrijedilo. Svaki radno sposoban građanin plaća doprinos od 15 posto, onda plaćamo dopunsko osiguranje kojim se pokriva participacija i ležanje u bolnici, a sad monopolistička firma HZZO kaže da nam treba nešto dodatno. Koliko će to iznositi ovisit će o policama, koje će vjerojatno biti napravljene po principu - koliko para toliko muzike. Oni to ne mogu raditi. To smiju raditi osiguravajuće kuće koje otvaraju usput i poliklinike, ali HZZO je javna ustanova i ono što čovjeka mora zaboljeti jest činjenica da javna ustanova uvodi dodanu policu kako bi bili konkurentni osiguravajućim kućama. To je van pameti. HZZO i javno zdravstvo po Ustavu mora biti svima jednako kvalitetno dostupno, jednako uređeno. Ja se topla nadam da ćemo mi to probati spriječiti. Oni to sve odgađaju za lipanj. Postoje ljudi koje na vrijeme upozoravaju na ono što ne valja i što nam se sprema treba reagirati prije no što nam neka usluga treba. Treba spomenuti i potpisivanje ugovora HZZO-a i privatnih klinika o primanju pacijenata na uputnicu. Oni sklapaju ugovore na broj. Ako je primjerice kvota tisuću pacijenata koju će privatnik primiti na uputnicu to znači da 1001. pacijent neće biti primljen već će biti poslan natrag u sustav javnog zdravstva ili će morati platiti punu uslugu. Nekorektno je to oglašavanje u kojem kažu da se kod privatnika može doći na uputnicu HZZO-a, a ne kaže se koliko će takvih pacijenata biti primljeno. Zato se treba srediti zdravstveni sustav.

NEWS: Hoće li biti nove reforme zdravstva? Što se može očekivati?

- Nova reforma mora doći jer mi nismo sredili zdravstvo. Ako me zdravlje posluži, učinit ću sve, ići ću iz početka i ponovno ću se zalagati za javno zdravstvo i sve za što sam se borila do sada.

T-COM

Još veće uštede za korisnike Super 60 i 150 paketa

Korisnici Super 60 i Super 150 korisničkih paketa T-Coma svoj paket od 1. veljače mogu nadograditi tarifnom opcijom U mreži i tako još više uštedjeti. Naime, nova tarifna opcija T-Coma korisnicima omogućuje da za 20 kn mjesečne naknade ostvaruju 50% povoljnije cijene minuta razgovora prema nacionalnoj T-Com i T-Mobile mreži.

Popust na cijenu minute razgovora odnosi se na ukupno 120 minuta mjesečno prema T-Com mreži i 70 min mjesečno prema T-Mobile mreži. Po isteku navedenih minuta svaka sljedeća minuta razgovora obračunat će se prema postojećem cjeniku T-Coma. Popust koji donosi nova tarifna opcija U mreži započinje se obračunavati prema T-Com mreži nakon iskorištenja minuta uključenih u mjesečnu naknadu Super 60 ili Super 150 korisničkog paketa, a prema T-Mobile mreži odmah pri aktivaciji tarifne opcije U mreži.

